

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

VII. évfolyam, 4. szám, 2005. április. Ára szabadeladásban: 8000 lej (0,80)

Tóth Árpád

Április
(részlet)

Április, ó, Április,
Minden csínyre friss!
Faun-bokájú, vad suhanc,
Újra itt suhansz!
Vásott cigánykereked
Porozza tereket,
Repül a szemét,
Levegőbe parazsat
Hintegetsz és darazsat,
Illatot s zenét!

Némely ingó és rügyes
Ág végére már
Küldöd: kússzék az ügyes
Katicabogár,
Mint árbócra egy piros,
Pettyes zubbonyú,
Fürge lábú és csinos
Kis matrózfíul
Kémléli a láthatárt:
Mennyi fény! mi az?
S zümmög zengő, napba tárt
Szárnyakkal: tavasz!

Lövete - Kákvirág - Kákvirág néptáncscsoport

Anélkül, hogy a "kákvirág" (Kereklevelű vagy csillagos nárcisz-Narcissus stelláris) mélyebb botanikai elemzésében elmerülnek, csupán annyit említenék meg erről a gyönyörű növényről, hogy ritka világszerte, és olyan természetességében, példányszámban, mint Lövete határában, talán páratlan a Földön.

(folytatás az 5. oldalon)

Föld napi rendezvények Lövétén

Szombat, április 23.
- 8-14 óra között falutakarítás-
szervezi az önkormányzat.
részletes leírása a 8. oldalon -

Vasárnap, április 24.
- 10 órai megnyitóval vetékedő
és rajzkiállítás - szervezi a LIE

"A tudomány, ha nem
fakaszt szeretetet,
fogyatékos."

H.F. Amiel

Piros és kék

1944. augusztus 23. Bizonyára még mindannyian emlékezünk erre a dátumra, és tudjuk, minek volt az ünnepe. Most újból várjuk a felszabadító hadsereget, ami nem a fasizmus alól szabadít fel, hanem megoldja gazdasági gondjainkat.

Én csak a birodalom végét értem meg, a piros birodalom végét, de bizonyára vannak azok között, kik ezt olvassák, akik a kezdetét is megérték. Megérték, megtapasztalták, és az elmúlt 15 évben el is felejtették, hogy mire is jó egy birodalom, miként is szolgálja a birodalom a gyarmatok lakóit. Látjuk és nem hiszük azt, ami körülöttünk történik. Nem értjük a most épülő birodalmat, azt, hogy mint fogyasztókat és olcsó munkaerőt néznek minket, nem emberként kezelnek a valóságban, csupán a törvények szólnak erről. Nincs szándékukban a most csatlakozó országokat olyan szintűvé alakítani struktúrájukban, hogy azok élelmiszeripari termékeiket saját nyersanyagaikra alapozva elő tudják állítani. A vörös birodalomban az éhes népet kellett kiszolgálni, etetni. Most úgy alakítja a világot nem több mint 120 ura, hogy mi legyünk az éhes népek, és akár egymással szembenelve is kielégítsük azokat a szükségleteket, amiket ők kellenek úgy, hogy azt használjuk fel, ami az övék, nehogy saját magunk urai lehessünk. Nem vesszük észre, hogy nem a magunk szekerét toljuk előbbre, hanem az általuk felállított társadalmi csapdába besétálva, egymással versenyezve az ő hasznukat növeljük. Nem vesszük észre, hogy miként vágja át a "NAGY" Európa keresztény gyökereinket,

(folytatás az 5. oldalon)

Az áprilisi rendes havi tanácsülésre 2005. április 18-án került sor. A tanácsosok az alábbi napirendi pontok megtárgyalására ültek össze:

1. A rakodó-kotró munkagép használati bérének megállapítása,

2. A 29-es községi út és a 13A országút közötti 5,5 km-es útszakasz községi úttá nyilvánítását javasoló határozatjavaslat jóváhagyása,

3. A községről készítendő dokumentumfilm kifizetésének jóváhagyása,

4. Az Újnegyed és környéke gyermekeinek szállítására vonatkozó szerződés megkötése, és a szerződés értékének kifizetése,

5. Különfélék.

1. A rakodó-kotró munkagép használati bérének megállapítása

Bizonyára mindannyian már látták a tanács előtt parkoló sárga munkagépet. Mivel ezen munkagép fenntartására és az azt kezelő ember számára a költségvetésbe nincs befogva pénz, ahhoz, hogy működtetni lehessen, ki kell, hogy keresse a gép a fenntartási, működtetési költségeit - áll a határozatjavaslatban. A törvények értelmében az önkormányzat csak olyan szolgáltatásokra vehet el pénzt és akkora összegben, amit a tanács elfogadott, és amennyiben megállapította. A polgármester azon javaslatát, hogy a lövétei emberek, intézmények, cégek 350.000 lej/munkaóra díj ellenében bérelhessék a rakodó-kotró gépet, miután a tanácsosok megvizsgálták a környéken igénybe vehető hasonló szolgáltatások árait, elfogadták. Az elfogadott határozat értelmében más helységek lakói, intézményei, cégei ugyanezt a szolgáltatást 450.000 lej/munkaóra ellenében kaphatják meg.

2. A 29-es községi út és a 13A országút közötti 5,5 km-es útszakasz községi úttá nyilvánítását javasoló határozatjavaslat jóváhagyása

Az érdőn, az Asszonyboszontótól fel a majzosi országútig tartó útszakasz jelen pillanatban se erdei, se községi útnak nem számít. Ahhoz, hogy azon az úton az önkormányzat a javítási munkálatok költségeit be tudja fogni a helyi költségvetésbe, szükséges a községi úttá való nyilvánítás, mely döntést a kormány hozza meg kormányrendelettel a helyi tanács javaslata alapján. Ugyancsak semmilyen külső forrás nem vonható be az út karbantartására, felújítására, ha az nem a helyi önkormányzat leltárában szerepel. A fentiek értelmében 2002-ben az előző ciklus már egy dokumentációt letett a Megyei Tanácshoz,

de mint kiderült, még szükségeltett hozzá egy helyi tanácshatározat, melyet a tanácsosok az előterjesztés szerint elfogadtak.

3. A községről készítendő dokumentumfilm kifizetésének jóváhagyása

"Ismerve azt a tényt is, hogy községünkben sok hagyományörző tevékenység folyik, és sok jellegzetesség van, amely megőrzésre szorul, hogy megmaradhasson az utókor számára, a költségvetés tervezésénél és elosztásánál jött az ötlet, hogy szükséges lenne egy dokumentumfilm készítése a községről" áll az előterjesztésben. Azért, hogy a polgármester által a Digital 3 tv-vel 65 millió lej értékre megkötött, 20 perces hosszúságú film elkészítésének költségeit ki lehessen fizetni, szükséges egy tanácshatározat a fenti összeg kifizetéséhez, ami már a költségvetésbe amúgy be volt fogva. A tanács meghozta ezt a határozatát azzal a kitételrel, hogy addig nem utalható át a pénz, amíg a filmet be nem mutatják.

4. Az Újnegyed és környéke gyermekeinek szállítására vonatkozó szerződés megkötése és a szerződés értékének kifizetése

Az eltelt tél folyamán elindult egy próbálkozás arra vonatkozóan, hogy az Újnegyedből a gyerekeket autóbusszal szállítsák az iskolába, óvodába, mivel nagy a távolság az intézmények és a falurész között. A próbaidőszak négy hónapról szólt, és 5.000.000 lejébe került az önkormányzatnak ezen idő alatt a gyerekek szállítása. Mivel azt tapasztalták, hogy a gyerekek igénybe veszik, javasolta az önkormányzat vezetősége, hogy a következő téli időszakban is tovább folytatódjon a megkezdett folyamat. Mivel tudjuk, hogy Pósfalu is messze van, ott meg van beszélve a menetrend szerinti buszjáratokat működtető cég illetékeseivel, hogy az onnan iskolába járó gyerekeket bérmentve szállítsa iskolába és vissza. Az előterjesztés szerint a tanácsosok a határozatjavaslatot elfogadták.

5. Különfélék

Legelőször egy kérés került feladásra, melyben kéri a Lövétei Szarvasmarhatartók Egyesületének nevében Balázs Ferenc elnök, hogy az önkormányzat hosszú távra adjon számukra haszonbérbe egy akkora közterületet a község központjában, ahova az Európai Unió követelményeinek megfelelő tejcsarnokot fel tudnák építeni. A kérés kapcsán kialakult beszélgetésben több központi hely is felmerült mint lehetőség, de végül információhiányra hivatkozva a következő tanácsülésig a döntést elhalasztották.

Ezen napirendi pont keretén belül felvetődött, hogy Lövéte Budakalász és Domaszék testvértelepüléseket megajándékozta egy-egy "búcsús keresztfával", és jó lenne, ha Maglód testvértelepülést is megajándékozna. Az ötlet pozitív fogadtatásra talált, így várhatóan a Kákvirág augusztus 20-i kiutazásakor a keresztfa is átadásra és felszentelésre kerül.

Továbbá tájékoztatás hangzott el a polgármester részéről:

- a legeltetési helyzet kapcsán, hogy a tanács által elfogadott legeltetési szerződés értelmében történtek ellenőrzések, és a legeltetési szabályzatot be fogják tartatni a pásztorokkal.

- A Lövétén áthaladó megyei útra a betonút végétől Zsomborig Hargita Megye Tanácsa 300 millió lejt különített el, ami semmire nem elég. A térségi polgármesterek tiltakozásának kapcsán az RMDSZ magasabb funkcióban lévő vezetőitől nem támogatást, hanem fenyegetést kaptak mondván, hogy a pénzt ők osztják, és úgy viselkedjenek, hogy még ennyi se lesz.

- A Megyei Tanács ifjúsági programja keretében kitüntetésekkel osztható olyan fiatalok vagy a fiatalságért sokat tevők körében, akik kimagasló eredményeket értek el valamilyen területen, vagy sokat tettek a közösségért. Ennek kapcsán a tanácsosok Mihály Andrást javasolták díjazásra, aki országos vallás tantárgyversenyt nyert.

Az alpolgármester segítséget kér a tanácsosoktól annak kapcsán, hogy minden vasárnap reggelre a diszkók összetörik a játszótérre, és eltöltik szeméttel a falu központját. Szóba került, hogy a diszkóba nem csak a helyi fiatalok járnak, hanem buszok szállítják a fiatalokat Homoródalmásról és Szentegyházáról is. Tanácsosok kérdésére, hogy mit tud tenni ez ügyben a tanács vagy a polgármesteri hivatal, a polgármester válasza szerint ezen a területen a beavatkozásban úgy a tanács, mint a polgármester hatáskörei korlátozva vannak. A tanácsosok és polgármesterek megegyeztek abban, hogy hétvégeken közösen ellenőrzéseket fognak végezni a diszkóban és környékén, hogy megtalálják a kártevőket, és tájékozzódjanak személyesen, mi történik a diszkóban, mely korosztályok járnak oda, mivel a köz tudomás szerint 5-8. osztályosok is eljárnak oda.

Fazakas Ágnes múlt hónapi tanácsülésen elhalasztott kérésében most sem született döntés, de a megoldási lehetőségek pontosabban körvonalazódni látszanak.

Lázár László

Törvényismertető

- A kérdésekre Miklós Ida jegyző-nő válaszol-

- A tavaly ősszel megváltozott az a törvény, amely a magánvállalkozások és a családi vállalkozások létrehozását szabályozza. Úgy tudom, hogy valamelyest könnyítették az eljárást, és nem kell a személy maga elmenjen mindenhová, hanem ebben nagyobb szerep hárul most a helyi önkormányzatokra. Mi az eljárás, ha egy lövetei ember vállalkozást akar indítani, mi a teendője?

-A törvény tulajdonképpen kedvezményeket adott a személyeknek a vállalkozások engedélyezésére vonatkozóan. A személy, aki vállalkozást akar engedélyeztetni, jelentkezik a Polgármesteri Hivatalnál, és itt egy típuskérelmet kell kitöltenie. De, hogy a kérést kitölthesse, a következő akták szükségesek:

*Ha fizikai személyként egyéni vállalkozást akar indítani, akkor a saját személyi igazolványát (buletin- vagy carte de identité) kell hoznia, egy fénymásolatot és az eredetét, mert mindenféle aktákból az eredetét is be kell mutatnia, hogy össze lehessen hasonlítani és lepecsételni, igazolni, hogy a másolat megegyezik az eredetivel. Tehát a személyazonosságját kell hoznia, s ami nagyon fontos, lényeges, hogy amilyen vállalkozásra ő engedélyeztetést akar kapni, annak a vállalkozásnak megfelelő szakképesítést igazoló aktát szintén be kell mutatnia.

- Ez a szakképesítés milyen fokú kell, hogy legyen? A nyolc osztály után elvégzett három hónapos tanfolyam elég, vagy érettségi bizonyítvány kell?

- Hát tulajdonképpen a tanfolyam is elégséges, mert ez a törvény annyit könnyített az eddigi törvényekhez viszonyítva ebben is, hogy például elfogadja igazolásként azt is, hogyha a személynek már ezen a téren (amilyen tevékenységet akar folytatni) valamikor volt ilyen engedélye a régi törvények szerint. Egy kitév az is, hogy csak olyan igazoló aktát lehet elfogadni, amelyet a tanügyminisztérium adott ki. De ha neki van egy szakképesítése, egy tanfolyamja a nyolc vagy tíz osztály után, akkor is indíthat vállalkozást.

- Tehát a tanügyminisztérium által kiadott hivatalos oklevél, bizonylat akkor az elfogadott?

- Persze...Persze

- Milyen további iratok szükségesek?

- Még itt elmondanám azt is, hogy

a szakképesítést bizonyító akta lehet diploma, és lehet igazolás, mert van olyan eset is, hogy például nem tudta a vizsgáit letenni, de van egy igazolása, hogy elvégezte azt a nem tudom hány éves szakiskolát, és szakmája van. Lehet a munkakönyvből is igazolni, hogyha minimum két évet tevékenykedett ő olyan szakmában, amilyenben most akar engedélyeztetni, vagy lehet neki kisiparosi tevékenységét igazoló könyvecskéje is. Ahogy már az előbb említettem, hogyha ő már magánszemélyként rendelkezett engedéllyel, például a régi rendszerben volt neki egy régi kovácsengedélye, arról, hogyha megvan a régi engedélye, másolat kell, ami igazolás lesz így, és például ez alapján is kérheti az újraengedélyeztetést.

- Hogyha valaki népi mesterséggel akar foglalkozni, és nincs szakirányú képzése, miként tudja igazolni, hogy ezt a tevékenységet el tudja végezni?

- A polgármester ad egy közismert ségi bizonyítványt az engedély tárgyát képező tevékenységre való adottságról a községben elismert ilyen népművészeti tevékenységekről, vagy más olyan ami speciális tevékenységről, ami a falu sajátossága.

- Tehát behozta ezeket a papírokat az illető személy. Ezenkívül, hogy kell hoznia a személyi igazolványát, kell a szakirányú képzés, milyen más papírra van szükség?

- Kell a családorvostól egy igazolvány, hogy az egészségügyi állapota megfelelő arra, hogy a tevékenységet folytassa. Amikor bejön és kitölti a típuskérelmet, ki kell töltenie egy, a büntetőjogi törvénykönyv 292. szakaszának ismeretében saját felelősségére adott nyilatkozatot, hogy igenis teljesítette a közegészségügyi, állategészségügyi, tűzvédelmi, környezetvédelmi feltételeket, hogy ezeket az előírásokat betartotta. Ő ezt a nyilatkozatot leteszi, az itt marad az iratgyűjtőben (doszárbán), de ugyanakkor ő ezeket a feltételeket csak kell, hogy teljesítse, mert ő a saját felelősségére adta a nyilatkozatot, és bele van írva az is, hogyha hamis nyilatkozatot adott, az a büntetőtörvénykönyv 292. szakasza szerint (3 hónaptól nem tudom meddig tartó) börtönbüntetéssel jár.

- Ugyanúgy kell teljesítenie a törvény által előírt feltételeket.

- Persze, csak annyi, hogy ezt ő nyilatkozta most.

- Letette a papírokat. Mennyi idő múlva lesz készen az engedélye, hogy a tevékenységet elkezdhesse?!

- Amikor a papírokat letette, akkor le kell fizetnie a megfelelő illetéket, és az iktatástól számítva, amikor ő a kérést letette, maximum 15 nap alatt

meg kell, hogy kapja az engedélyét. Az engedély mellett ő ugyanakkor megkapja, ami megint könnyítés a személy részére, a hivatalos adószámot. A pénzügytől is kell kérni egy bizonylatot, hogy nincsen nyilvántartásba véve semmilyen pénzügyi-, adó- vagy bármilyen kihágással, és nincsen tartozása. Ez is szükséges, de ezért sem az illető személynek kell utánjárnia, hanem arra is itt kitölti a kérést, így helyben ki kell, hogy töltsön háromféle kérést. A törvény szerint a kérelmező tölti ki személyesen.

- Megvannak a papírok. Mennyi pénzébe kerül ez a személynek?

- Ha teljesen új tevékenységet kér, akkor 675.000 lejt fizet a kereskedelmi kamara részére, 50.000 lejt a pénzügynek azért a bizonylatért, és 100.000 lejt kell adni az engedélyezésre, tehát összesen 825.000 lejbe kerül az engedélyezés. Ezt az összeget ide fizeti be, és a hivatal átutalja a kereskedelmi kamarának illetve a pénzügynek a megfelelő összegeket.

- És amennyiben egy tevékenységet felújít vagy módosít?

- Ha módosít, mert van módosításra lehetősége, akkor az 175.000 plusz 50.000 lejt, tehát 225.000 lejbe kerül. Módosításra akkor kerül sor, ha a vállalkozás tevékenységi körét akarja az illető bővíteni, vagy a családi vállalkozásnál új tag kerül be a vállalkozásba. Hogyha másolatot kér a kereskedelmi kamara által kiállított bizonylatról, mert esetleg olyan tevékenységet folytat, hogy nem akarja azt a bejegyzési bizonylatot hordozni magával, akkor 100.000 lejjel kell többet fizetnie, de ez nagyon-nagyon ritka esetben van. Viszont bármilyen tevékenységre éppen nem kérhet engedélyt, mert vannak olyan speciális tevékenységek, amelyeket külön törvények szabályoznak. Mindezeket kivül az engedélyeket minden év január 31-ig láttamoztatni kell. Ez idén 100.000 lejbe került, de ez az összeg változhat, mert minden évben a Helyi Tanács határozza meg a nagyságát.

- A fentiek úgy a családi vállalkozásokra, mint a független engedélyezett személyekre is vonatkoznak?

- Az eddigi elmondottak az egyéni vállalkozásokra vonatkoznak. A családi vállalkozásnál annyi a különbség, hogy minden családtagnak, aki a családi társulásba belekerül, a személyazonossági igazolványáról kell egy másolat, a kérést is minden családtagnak alá kell írnia.

(folytatás a 8. oldalon)

A közbirtokosságról

Az alapszabály előírásának megfelelően április hónap vége előtt megtartotta évi első közgyűlését a közbirtokosság. A hónapvégi határidőnek azért van jelentősége, mert a törvényes rendelkezéseknek megfelelően az előző pénzügyi év lezárásához el kell fogadni az erre vonatkozó beszámolót.

Ennek alapján a kétfordulós közgyűlés napirendi pontjai közül a pénzügyi beszámolót illetve volna a legtöbb figyelem, azonban ez korántsem így történt. Sor került még költségvetés-kiigazításra, kiegészült a Vezetőtanács, döntés született a szarvasmarhatartók kérésével kapcsolatban, és kísérelt történt pásztorfogadásra is.

A felsoroltak tárgyalása előtt a közbirtokosság elnöke a következőkről értesítette a tagságot: versenyvizsga alapján megtörtént a Ladóhát kft. adminisztrátorának kinevezése Lázár László agrármérnök személyében; a 2005-ös évben a Homoród Erdészeti Hivatal őrzi az erdőket szerződés alapján; a közbirtokossági területek fontosabb megközelítési pontjainál a tulajdonosra utaló ismertető táblák lesznek elhelyezve; gondatlanságnak minősülő tetteiért felbontják munkaszerződését egy erdésznek; a közbirtokossági jogok helyzetének rendezése azáltal lesz szorgalmazva, hogy a jövőben csak rendezett jog után vehető fel az osztalék.

Rátérve az első napirendi pontra ismertették a 2004-es év pénzügyi helyzetét, a bevételi forrásokat és kiadási tételeket. Ennek mérlege egy viszonylag jelentős nettó profitot tükröz, ami beruházásokban és banki letétekben nyilvánul meg. A tagság a beszámolót elfogadta.

A költségvetés kiigazítására akkor kerülhet sor, ha az ígéreteknek megfelelően lehetőség nyílik az üzemterv által meghatározott kitermelhető teljes famennyiség értékesítésére. Mivel ez a mennyiség a kormányhatározat alapján tervezett mennyiségnél nagyobb, többletjövedelmet jelent. A Vezetőtanács javaslatára ez az összeg telekönnyezésre, a Ladóhát kft. működési feltételeinek biztosítására, épületevásárlásra, valamint az egyház és a Lövetei Kiáltó támogatására lesz felhasználható.

A közbirtokosság erdőgazdájának lemondása nyomán megüresedett egy hely a Vezetőtanácsban. A két gyűlés közötti héten jelentkezni lehetett ennek betöltésére, de erre a csütörtök déli határidő lejártáig csak egyetlen személy jelezte szándékát. Így a közgyű-

lés rövid meghallgatás után a 2006-os általános tisztújításig Tódor László erdőmérnökkel egészítette ki a Vezetőtanácsot.

A legnagyobb érdeklődést a szarvasmarhatartó egyesületnek nyújtandó támogatás kérdése váltotta ki. Az egyesület célja a tejtermelő gazdák csoportosítása, azok hatékony képviselete a felvásárlókkal szemben, a nagyobb tejmennyiség leszerződéséből származó haszon megszerzése. Kérésük egy tejbegyűjtő központ megépítésének pénzügyi támogatására vonatkozott. Az egyesület képviselői elmondták, hogy egy korszerű tejcsarnok megépítése szükségszerű, hisz az uniós csatlakozás jegyében 2006-tól életbe lépő minőségi előírásoknak a jelenlegi tejbegyűjtési mód nem felel meg. A mezőgazdaság eme ágazatában várható szigorítások azt eredményezhetik, hogy a nem megfelelő kezelési körülményeknek köszönhetően eladhatatlanná válik a Lövétéről begyűjtött tej. Több hozzászóló vázolta ennek a község egészére kifejtett hatását, a tejtermelésből származó kiegészítő jövedelem megszűnésének következményeit.

A már-már létkérdésként kezelt problémához volt, aki kritikusan viszonyult. Gondot jelenthet a pósfalui és újnegyedi egyesületi tagoknak az, ha kezdetben egyetlen csarnokba gyűjtik a tejet. Felmerült, hogy akár a korszerű tejcsarnok megléte mellett versenyképes tud-e maradni a lövetei gazda az olyan szigorúan szabályozott ágazatban, mint a tejtermelés, és nem volna-e célszerűbb átállítani a gazdálkodást hústermelésre. Kérdést intéztek az egyesületi tagság számosságára vonatkozóan, valamint arra, hogy a gazdák mekkora önrésszel járulnak hozzá az építéshez.

Mіндеzen felszólalásokat a hallgatóság fokozatos türelemvesztése, néha ingerlékenysége jellemezte jelezve azt a feszültséget, amit a kérdés már előzőleg magába rejtett. Így a probléma érdembeni vitájára a továbbiakban nem került sor.

Egy szabványnak megfelelő tejcsarnok többszáz millió lejbe kerül, amint ezt a homoródmalmi hasonló építmény is bizonyítja. Ennek az összegnek az esetleges elkülönítése a közbirtokosság költségvetésében lemondást jelent egy olyan cél megvalósításáról, amelyről korábban határozat született. Elhangzott, hogy a Vezetőtanács egy jobb gazdálkodási terve talán helyben tarthatta volna a pénzügyi beszámolóban megnevezett jövedelemadót. (Ehhez utólag -nagyon leegyszerűsítve- hozzáfűzhetjük, hogy az a gazdálkodás, amelytől elvárjuk,

hogy beruházzon vagy év végén olyan megtakarított pénzüsszeggel rendelkezzen, amellyel épületet, területet, haszongépet vásárolhat, egyesületet támogathat, nem mentesülhet az említett adó alól. Nem takarítható meg pénz abban az esetben, ha a költségek elérik a jövedelmek szintjét, ami pedig esetünkben az adómentesség feltétele. Ha tehát a két érték különbözik -és nem veszteségről beszélünk-, van jövedelemadó, ami arányosan nő többek közt a megtakarított pénzüsszeggel). Hosszabb okfejtés után a vita visszakanyarodott az alapkérdéshez, és két szavazás után, elenszavazat nélkül a következő döntés született; a közbirtokosság a kétszenléti alap felhasználásával az egyesület által elkészített dokumentáció alapján felépítteti a tejbegyűjtő központot, amit egy bérleti szerződés alapján a szarvasmarhatartók egyesülete működtet majd.

Tekintettel a vasárnap déli időpontra a tagság nagyobbik része már nem várta meg az utolsó napirendként szereplő pásztorválasztást, amely a felek álláspontja miatt az egyetlen pásztorjelentkező esetében is eredmény nélkül záródott.

Mag István

Értesítés

A Kögyakrai Víz Társulat tagsága 2005. január 23-án megtartotta éves közgyűlését. Jelen volt kb. 55 személy. A vezetőség beszámolt a 2004-es év bevételeiről és kiadásairól. Még mindig van 23 tag, aki nem adta meg az vízdíjat, de ígérték, hogy a 2005-ös vízdíjjal együtt megadják. A jelenlévő tagok megszavazták, hogy 2005-re a vízdíj 300 000 lej legyen családonként, 150 000 lej az egyedülállóknak és 550 000 lej, ahol két család lakik egy udvarban. A gyűlés résztvevői eldöntötték azt is, hogy az összegyűjtött pénzből kezdődjön meg a fővezeték valamelyik szakaszának (ahol a legtöbb csőtörés volt) a kicserélése. A tagság jóváhagyta egy családnak a rácsatlakozását a hálózatra, mert nincs a közelben más víztársulat. A vezetőség felkéri a tagságot, hogy lehetősége szerint vigyék a vízdíjat a csoportfelelősöknek.

Tisztelettel a Vezetőség

Lövete - Kákvirág - Kákvirág néptánccsoport

(folytatás az első oldalról)

megőrizni- mindazt, amit örököltünk, s ami "csak a miénk"... Erre emlékeznek többek között az akkori kedves osztályom most már felnőttei, akiket

VI. osztályos korukban, - 1987-ben teljes létszámban (25 tanuló) sikerült szép népviseletben, lövetei székelly ruhában színpadra vinni. Arra nincs most keret, hogy az akkori tanügyi kulturális tevékenységéről bővebben vélekedjem, de Dsida Jenő szavaival élve "Megtettem mindent, amit megtehettem". S tette ezt egy olyan lelkes csapat, amelynek tagjai a mai helyzetet, az ilyen ritka, életképes és tettrekész fiatal-ság tevékenységét értékelni tudja. Mindezekhez azonban szervezőkre, oktatókra volt és van szükség.

A kiváló ünnepély szervezőit elismerés és dicséret illeti kitű-

nő munkájukért. Mi, egy műsor megtekintői sokszor kevésbé tudjuk azt, hogy milyen óriási munka előzi meg egy ilyen előadás megszervezését, mint ahogy természetesnek vesszük azt is, hogy egy kisgyereknek is évekre van szüksége, amíg megtanul járni ...

Dicséret és elismerés tehát a szervezőknek, oktatóknak, nevelőknek, zenészeknek, szereplőknek és támogatóknak, akik kultúránk megerősítéséért, megmaradásunkért így együtt önzetlenül, kitartóan és fáradhatatlanul dolgoznak.

Ahogy a lövetei "nárciszkrét" is páratlan, ez az előadássorozat is egyedülálló, s ennek fenntartásához és folytatásához kívánok mindent, amire szükség van, mindnyájunk örömére.

Szabó Dániel
biológiai tanár

Piros és kék

(folytatás az első oldalról)

ami az egymásra figyelésre, a belső szolidaritásra vonatkozik, helyébe ültetve a széthúzást és az irigységet mint hajtóerőt, mely az egyéni boldogulást támogatja akár a közösség kárára is. Olyan helyzetben van nemcsak Lövete, hanem minden székellyföldi település, amikor keresik a kiutat, egymással versenyeznek valamiféle, akár kegyeknek is mondható nyugati szintek eléréseért, ami arról szól igazában, hogy mely település tud a másik rovására a nyugat kiszolgálója lenni. Már elültették bennünk, hogy versenyképesnek kell lennünk, már nem az együvé tartozás a meghatározó, hanem egymás kizárása, mert mindenki nem tud versenyképes lenni. Akár a sportban. Egy világbajnokságon a tizedik helyezett is jó sportoló, de nem elég jó, hogy az aranyat az ő nyakába akasszák. Így neki nem jut más, csak a költség, de elmondhatja, hogy ott volt. Vajon ugyanezt egy ország, egy régió, egy falu elég-e, ha elmondhatja magáról - ott vagyok, vagy ott voltam. Én azt mondom, ne a versenyképességen gondolkodjunk, hanem azon, van-e megoldás a versenyképesség nélküli életképességre. A problémát nem mi fogalmazzuk meg, hanem a nyugat mondta meg nekünk: az a baj, hogy nem vagytok versenyképesek. A megoldás ehelyett az lenne: ülünk le, és gondolkodjunk el közösen dolgainkon, és ne egymásnak ugorva próbáljuk kielégíteni a nyugat által támasztott talán valótlán szükségleteket, hanem saját magunkra alapozva gondoljuk el falunk jövőjét, és a közösen megfogalmazott és kimondott problémákra keressük meg a megoldást. Bennünk van erő. Mi adtunk példát a nyugatnak vallásszabadságról és ezáltal demokráciáról. Magunkban bízva, magunkat megvizsgálva kell a jövőt felépíteni. Keressük meg magunkban ezt az erőt, mely képes volt évszázadokat megelőzve vallásszabadságot hirdetni Erdélyben. Ezzel az erővel és azzal a hittel tervezzük meg jövőnket, mert én csak az így megálmodott és megtervezett jövőben tudok hinni. Ez lehet a mi jövőnk. Másokat kiszolgálva eltűnünk, mint volt népcsoportot fognak emlegetni a történelemben. Ha elfogadjuk és feloldódunk a globalizációban, az általa támasztott követelményekben, nem leszünk több, mint egy gazdátlan juh a seregben.

Nem véletlen tehát az, hogy ezt a népies elnevezést választották a helyi néptánccsoportnak, amely szintén páratlan a világon. A sok korosztályt magába foglaló együttes ünnepelte öt-éves jubileumát 2005. március 27-én, húsvét első napján. Akkor, amikor az emberi szívekben és lelkekben húsvéti lángok lobogtak, miközben "jobban" egymásra tudtunk figyelni, mint a "szürke" hétköznapokon, az esti óráknak igazi tartalmat adott a jubileumi előadássorozat, amit löveteiek és más települések, sőt országhatárokon kívüliek is egyaránt csodálattal szemléltek. Az az érzésem, hogy a lövetei kultúrának ez a része ilyen szintű soha nem volt.

Mint az 1970-80-as évek Lövete tanügyi kádere mondom azt, hogy az akkori "keretek" között megtettük amit és ahogy lehetett a táncmozgalom és más kulturális tevékenységformák megtartásáért, a régi hagyományokat "valahová becsempészve" próbáltuk

Részlet Mihály János helytörténeti olvasókönyvének szerkesztés alatt lévő kéziratából

A község fekvése, belterülete és határa

Lövete község Hargita megyének a dél-nyugati részén terül el, és az egykori Udvarhely vármegye (1876. évi megyerendezés előtt Udvarhelyszék) egyik legszínesebb természeti- és néprajzi kistájának, a Homoród mentének, s ezen belül a Kis-Homoród völgyének legnépesebb települése. A közigazgatásilag hozzátartozó Királyfürdővel együtt az utolsó romániai népszámlálás (2002) alkalmával lakossága 3523 fő volt. A község "tösgyökeres" lakói székely magyarok.

A község a megyének is nevet adó Központi Hargita-hegység vulkáni platójának délnyugati előterében fekvő Szentegyháza kisvárost átszelő 13A jelzésű országúttól délre 12 km-re, a Kis-Homoród folyó viszonylag szűk völgyében fekszik. Földrajzi koordinátái a következők: északi szélesség $46^{\circ} 27'$, keleti hosszúság $25^{\circ} 48'$, tengerszint feletti magassága 600-700 m. Fekvése, "mely magas, sűrűn egymás mellé és egymás fölé épített házaival, különösen a távolból festőileg szép tájat alkot", viszonylag kedvezőnek mondható. A környező dombok, fennsík mintegy 800-900 méterrel emelkednek a tengerszint fölé. Délnyugatnyugat és északnyugaton a Várhegy (836 m), a Falucsereteteje (811 m), a Damokoshegye (838 m), a Láz-tető (856 m), valamint a Pokolláz (875 m) vulkáni fennsíkjai emelkednek. A keleti oldalon a Kis-Homoród és a Vargyas vízválasztóján húzódó Kögyakrateteje (731 m), Hosszúmcocsár (840 m), Papláz (816 m), Hegy (807 m), Órhegy (802 m), Bányatető (857 m), valamint a Vargyasláz fennsíkjai védik az erős szélről és viharoktól. Az alacsonyabban fekvő dombok: Latamás 706 m, Senyehégye 664 m, Póshegye 722 m, Csúfhegye 707 m, melyek bátyaként veszik körül a belterületet. Tetejükről a vigyázó szem messze elláthat. A községtől délnyugatra emelkedő Várhegyről gyönyörű kilátás nyílik a völgyekben kanyargó utak mentén elszórt szomszédos székely falvakra. A községen átfolyik mintegy 4,5 km hosszúságban a Kis-Homoród, melynek vize régen több malmot is hajtott. A malomárkot az 1980-as években

betöltötték, így ma csak a természetes főágban folyik a víz. Vele párhuzamosan fut Szentegyháza felől az a 132-es jelzésű megyei (részbe aszfaltozott) út, melyen Lövete is megközelíthető. Közelebbi városok: Székelyudvarhely 33 km-re, míg Csíkszereda, Hargita megye székhelye 38 km-re vannak a községtől. Lövete északkeleti részén áthalad az előbb említett két várost és a két tájegységet, Udvarhely vidékét és a Csíki-medencét összekötő 13A jelzésű országút, melynek legmagasabb pontja a Tolvajos-tető vagy hágó (987m). E hágó, mely a Hargita központi tömegét a Dél-Hargitától elválasztja, a szóban forgó hegység legkönnyebben járható hágója. A környékét Nagyerdőnek is nevezik. A Csíki-medencét és az Erdélyi-medencét összekapcsoló legfontosabb közlekedési út ezen a hágón vezet át ősidők óta. Az út legmagasabb pontjáról, ahol a hargitafürdői út kiágazik, szép kilátásban gyönyörködhetünk. Szép időben egészen a Fogarasi-havasokig társul fel a táj.

A község szomszédjai: délen Homoródmás, amely a Vargyas-patak szurdokában lévő cseppkőbarlang-rendszeréről messze földön elhíresült; nyugaton a tizenkét települést tömörítő Homoródszentmárton falvai közül Gyepes, Homoródkeményfalva és Abásfalva; északon a háziiparszerűen üzött feldolgozó iparáról híres Kápolnásfalu és Szentegyháza, míg keleten a megyeközponthoz kapcsolt Csíktapolca és Csíkszőgöd falvak. E települések határaival a Nagyerdő (a IX. lövetei földülő) keleti szegletében mintegy 4,5 km hosszúságban érintkezik a község.

Lövete, alaprajzát tekintve, halmaztelepülés. Vagyis a belsőégei és házai rendszertelen összevisszaságban állnak, telkei és telektömbjei többnyire szabálytalan alakúak, utcái zerguzogások (kivételet képeznek az 1913. évi, valamint az 1970-72-es földcsuszamlások után épült falurészek, mint Pósfalu, Tófalva vagy Új-negyed). A telkek felaprózódása következtében, besűrűsödés útján vált halmazfaluvá. A belterület egyaránt kiterjed a hordalékos, lerakódott ártérre és a - hol lejtősebb, hol pedig hirtelen meredekdomboldalakra, egészen az agyagos, márgás, kőves szántóterület határáig úgy, hogy egyes falurészek között mintegy 50, sőt 100 m szintkülönbség van.

(folytatjuk)

Harag

A 10-12 évesnél fiatalabb gyermek gyakran megharagszik a felnőttekre, duzzogva félrevonul egy sarokba, de ritkán tartós a haragja. A serdülők valamilyen vélt vagy valódi sérelem, főleg igazságtalannak érzett sérelem miatt már hosszantartó haragot is érezhetnek, ami, ha nem oldódik vagy gyakran ismétlődik, eltávolíthatja őket szüleiktől, nevelőiktől.

Hasonló a helyzet a gyermektársakkal szemben is. A kisebbeknél gyakran elhangzik, hogy "haragszom rád, nem vagy a barátom", hogy a következő percben már vidáman folytassák a játékot. Ha viszont a serdülő csalódik barátjában, az valóban komoly haragot, esetleg végső szakítást vonhat maga után. Kisebb gyermek ok nélküli duzzogásánál az a bevált módszer, hogy engedjük szabad utat indulatának. Ha azonban a gyermeknél (akár a kisebbnél is) komoly elkeseredést látunk, ne hagyjuk, hogy belefúrja magát haragjába. Beszéljünk vele, próbáljuk meg megmagyarázni, hogy miért nincs igaza, vagy ha igaza van velünk szemben, ismerjük elnyíltan hibázásunkat, mondjuk meg, hogy sajnáljuk, amit esetleg mi is meg gondolatlanul vagy hirtelen haragunkba tettünk. Az ilyen beismerés nem csökkenti, hanem emeli a szülő tekintélyét. A szülőknek a gyermek helytelen viselkedése által kiváltott haragja komoly nevelési eszköz lehet. Több feltétele van, hogy azzá váljék. Az egyik, hogy a szülő egyébként meleg, gyöngéd érzést sugározzon a gyerek felé. Ha nagyon jó a kapcsolat szülő és gyermek között, akkor a szülő haragja érzékenyen érinti. A másik feltétel, hogy a harag őszinte legyen: ne játszunk meg a felháborodást, mert a gyermek finom érzéke megkülönbözteti jól az igazi és az áldolgot. Végül a legfontosabb feltétel, hogy a szülő uralkodni tudjon magán, haragjában ne ragadtassa el magát olyan szavakra vagy tettekre, amik nevelési szempontból helytelenek. Ne is tartsa a haragot sokáig, ha látja hatását a gyermekben, akkor a harag utáni kibeszélés jobb nevelési módszer lehet, mint a sokáig húzódó harag, amelynek a feszültségét a gyermek nem bírja elviselni, és végül közönybe menekül.

András Magdolna
óvónő

Iskolai...

(folytatás a 7. oldalról)

- A WC kialakítására anyag van vásárolva, de ez nem lesz elég, ugyanis nem akármilyen WC épül, hanem van egy sor követelmény, aminek meg kell felelnie, tehát egy szabvány WC kell, hogy legyen. Ehhez valamennyit a tavaly már befektettünk. Az idén kell egy helyiséget kiválasszunk erre a célra, és akkor nekiállunk a WC felszerelésnek, a vízvezetés korszerűsítésének.

- Az iskola olyan lépéseket is tett, ami a mai kor kihívásának jobb teljesítését szolgálja, vagyis, hogy az információs társadalomba inkább tudjanak boldogulni a gyerekek. Mi is ez konkrétan?

- Tudjuk, hogy a gyerek amikor bekerül a líceumba, akkor minden szakon, akár 9-10 osztályt akar kijárni a gyerek, akár érettségizni akar, a számítástechnika tantárgy. Így a számítástechnika választható tantárgyként működik régóta az iskolában, de mivel nagyon kisteljesítményű gépeink voltak, ezt nem tudtuk a legjobban megvalósítani. Így a helyi tanács arra döntött, hogy ha lehetséges, akkor vásároljon több gépet az iskola, hogy osztályonként két-három gyerek kerüljön egy géphez, s akkor el lehet érni azt, hogy a gyerek ne csak játszani tudjon a számítógépen, hanem technikákkal kiegészítse életét.

- Számokban mit jelent, hány gépet sikerült vásárolni és milyen kapacitásokat?

- Tíz gépet vásároltunk, amit csak a gyerekek használnak. A meglévőket, amit a világbanktól kaptunk adományba, azt szervertnek használjuk fel, így a tíz gép a gyerekek rendelkezésére áll tanulni, nem pedig játszani. Ugyanis a faluban már nagyon sok gyereknek van számítógépe, van odahaza alkalma játszani. Az iskola azért van, hogy azt a gépet használja bizonyos célokra, így szövegszerkesztésre, táblázatszerkesztésre, az Excelben tudjanak dolgozni, a Power Pointben rajzolni, animációkat tudjanak készíteni meg ilyesmiket.

- Mekkora képességű gépek?
- A gépek Pentium III-as típusúak.
- A gépek mellé oktató is kell ...

- Hát, oktató kell. Van egy helyettes tanerőnk, akinek van számítógépes technikai bizonylata. Aki tanítja, az majd igyekszik, hogy hasznára legyen a gyerekeknek. Tankönyveink vannak, tehát akinek teszem azt nincsen ilyen személyi bizonylata számítástechnikából, az van miből fejlessze magát.

- Még milyen más fejlesztési elképzelések vannak?

- Amint mondtam, a tanulmányi körülményeknek fejlesztése a célunk. Még a padlózatcsere van előírva. Úgy akartuk, hogy idén annak is nekiálljunk, de annak is nem lehetett. Önerőből kellene dolgoznunk, amihez nagy szükség volna a szülők hozzáállására.

- Annyira használhatatlanok a padlók, hogy szükséges kicserélni?

- Igen, mert az épülettel egyidős, azaz 1968-ból valók a belső épületben, a kinti épületben csak az alsó szinten van régi padlózat.

- Van elképzelés, szándék arra, hogy az idén a szülők, a település bevonásával történjen meg a padlócsere?

- Hát, ez csak egy elképzelés. Még a szülőkkel nem tárgyaltunk, ezért nem tudjuk, hogy fog megvalósulni, ugyanis az iskola is az EU-s követelményeknek kell, hogy megfeleljen. Hargita megye kísérleti megye, ez azt jelenti, hogy az anyagi oldalát a szülők is kellene segítsék, nem pénzben, hanem aki tud, az segítsen.

- Reméljük, hogy ilyen elképzelések, vágyak mellett öt éven belül olyan iskolánk lesz, ami megfelel a követelményeknek.

- Ha mindenki melléáll, nem csak a vezetőség, akkor biztos, hogy megvalósul.

Lázár László

Törvényismertető

(folytatás az 3. oldalról)

Minden társult családtagnak külön ki kell töltenie egy kérelmet az adóhivatalhoz, és ki kell nevezni egy képviselőt, aki a társulást képviseli. Ez a törvény még annyit könnyített, hogy a családi vállalkozásban társulhat férj, feleség és a gyerekek, hogyha a 16. életévüket betöltötték, és a negyedik fokú rokonsági fokig a rokonokból bárki. Mert idáig csak a férj, feleség s a gyerekek alkothattak családi társulást.

- Van-e olyan tudnivaló még ezek kapcsán, ami nem került említésre?

- Azok a személyek, akik az 500/2002-s törvény szerint engedélyt váltottak független tevékenységre vagy családi vállalkozásra, azok engedélyei érvényesek, azokat nem kell kicserélni, csak ha módosítást akar annál végeztetni. Ellenben azok az engedélyek, amelyek az 54/900-as törvényrendelet alapján voltak kibocsátva, azok jelen év január elsejétől érvénytelenek.

- Akkor minden ilyen vállalkozó nézze meg a papírját...

- Persze, nézze meg az engedélyt, s hozza vissza és tegye le a tanácsoshoz az engedélyt, aki az 54/900-as törvény szerint kapta. Mert ha nem teszi le, úgysem tevékenykedhet az alapján, mert azok automatikusan a 300-as törvény életbelépésével érvényüket veszítették.

Lázár László

Felhívás

Az önkormányzat felkéri a település lakóit, hogy a tavasz és a Föld napja alkalmából szervezett falutakarítási akcióban április 23-án, szombaton 8-14 óra között vegyenek részt. Saját portájuk környékét te-

gyék rendbe. A falu tisztaságáért tenni akarókat szívesen látjuk reggel 8 órára az önkormányzat épületénél. Hozzanak magukkal láncfűrészt, vagy jöhetnek szekérrel is.

Kiadja a Lövétel Ifjak Egyesülete
Lövete Közbirtokosság
Lövete Önkormányzata
és a Select Matlempplast Kft
támogatásával
Nyomja a ROTAPRINT nyomda

**A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!**

Szerkesztőség: Andrács Mónika, Andrács Kinga, Lázár László, Mihály János
Munkatársak: Lázár Béla, Andrács Magdolna

Szerkesztőség: 537140 Lövete Gábor utca 140, Tel/Fax: 004-0266-220992, lltamas@nexta.ro